No. 1073.

DE TIJD:

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1850.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 28 OCTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 25 October.

Apostolische Breve van Z. H. PIUS IX, waarbij de Bisschoppelijke Hierarchie in Engeland wordt hersteld.

(*Slot.*)

Intusschen bevelen Wij aan den Aartsbisschop en aan de Bisschoppen hierboven aangeduid, om op de daartoe voorschreven tijden rapporten aangaande den staat hunner kerken aan Onze Congregatie voor de Voortplanting des Geloofs uit te brengen, en niet na te laten deze Congregatie in te lichten aangaande alle zaken, die zij dienstig zullen achten voor het geestelijk heil van hunne kudden. Wij zullen namelijk van Onze zijde betreffende de kerken van Engeland aanhoudend gebruik maken van de diensten dezer Congregatie. Maar in het geheiligd bestuur der geestelijken en geloovigen, alsmede betreffende alles wat het herderlijk dienstwerk aangaat, zullen de Aartsbisschop en de Bisschoppen in Engeland reeds van nu af aan die regten en bevoegdheid genieten, welke ingevolge de algemeene bepalingen der Heilige Canons en der Apostolische Instellingen, de Katholijke Aartsbisschoppen en Bisschoppen in de andere landen genieten en ook kunnen genieten; daarentegen zullen zij ook even zoo zeer onderworpen zijn aan die verpligtingen van de algemeene tucht der Kerk, waaraan de overige Aartsbisschoppen en Bisschoppen moeten gehoorzamen.

Al wat ook tot dus verre van kracht mag zijn geblevens, hetzij in den ouden vorm der Kerk van Engeland, hetzij in den elkander opgevolgden staat der missiën, op grond van speciale Besluiten, privilegiën of bijzondere gebruiken, dit alles houdt thans, nu de omstandigheden dezelfde niet meer zijn, geheel en al op van kracht en verbindend te zijn. En opdat hieromtrent geen de minste twijfel blijve bestaan, zoo is het dat Wij uit de volheid onzer Apostolische Magt, supprimeeren en volkomen afschaffen geheel de verbindende en juridische kracht dierzelfde bijzondere instellingen, privilegien en gebruiken, van welke oude dagteekening zij overigens ook mogten wezen.

De Aartsbisschop en de Bisschoppen van Engeland zullen gevolgelijk de onbeperkte magt hebben om alle zaken te regelen, die tot de toepassing van het algemeene regt behooren, of welke door de algemeene kerkelijke tucht aan het gezag der Bisschoppen zijn overgelaten. Wat Ons aangaat, Wij zullen niet nalaten ze met Ons Apostolisch Gezag te ondersteunen, en Wij zullen Ons altijd gelukkig rekenen, hunne aanvragen te gemoet te komen in alles wat Ons zal toeschijnen van dien aard te zijn, dat het tot grootere eer van God en tot het heil der zielen kan bevorderlijk zijn.

Bij het decreteeren, bij de tegenwoordige breve, der herstelling van de gewone Hierarchie der Bisschoppen, alsmede van de toepassing van het algemeen regt der Kerk in Engeland, hebben Wij hoofdzakelijk op het oog, om te voorzien in den bloei en den aanwas der Katholijke Kerk in dat koningrijk; maar Wij hebben daarbij tevens willen voldoen aan de wenschen zoowel van de aanzienlijke kerkvoogden, Onze Eerwaardige Broeders, die in dat rijk de kerkelijke aangelegenheden, als Vikarissen van den Apostolischen Stoel, besturen, als van een groot getal onzer geliefde Zonen, tot de geestelijkheid en tot het katholijke volk behoorende, die Ons met dat doel de dringendste beden hadden toegezonden. Herhaalde malen hebben de voorzaten dier Katholijken datzelfde verzoek gedaan aan Onze Voorgangers, die begonnen waren met apostolische Vikarissen naar Engeland te zenden, ten tijde dat geen enkel katholijke Bisschop aldaar, zelfs niet op zijne eigene Kerk, het gewoon regt mogt uitoefenen. Ook hadden zij vervolgens het aantal Vikarissen en vikariaats-distrikten vermeerderd; doch dit is voorwaar niet geschied opdat de godsdienst in dat land ten allen tijde aan een exceptioneelen toestand onderworpen zou blijven, maar veeleer, om daardoor, vermits zij den aanwas der Kerk voorzagen, naar de omstandigheden tevens de wegen voor te bereiden, om tot de toekomstige herstelling der gewone Bisschoppelijke Hierarchie te geraken.

Daarom is het, dat Wij, aan wien het door eene overgroote goedheid Gods gegeven is, dat groote werk te volvoeren, hier volstrekt willen verklaren, dat het geenszins in Onzen geest, noch in Onze plannen ligt, dat de Bisschoppen van Engeland, voorzien van den titel en de regten van gewone Bisschoppen, in iets hoegenaamd zouden beroofd worden van de voordeelen, die zij vroeger als apostolische Vikarissen genoten. Want de rede duldt niet dat de dekreeten, die Wij op het verzoek der Engelsche Katholijken, voor het welzijn der godsdienst hebben uitgevaardigd, tot hun nadeel zouden uitloopen. Integendeel, Wij ontleenen uit bovenstaande beschouwingen het vast vertrouwen dat Onze zeer geliefde Zonen in Christus, die nimmer opgehouden hebben de godsdienst en de kerkvoogden, die in zoo verschillende tijden, het bestuur der kerkelijke zaken, als Vikarissen in handen hadden, door middel hunner ruime giften te ondersteunen, thans eene nog grootere milddadigheid zullen betoonen jegens de Bisschoppen zelven, die nu met een oneindig vaster band aan de Kerken in Engeland verbonden zijn; opdat zij niet verstoken mogen blijven van de stoffelijke subsidien, die zij mogen behoeven voor de versiering der Tempels en voor den luister der Gods dienst, voor het onderhoud der geestelijkheid en der armen en voor de overige kerkelijke diensten.

Eindelijk Onze oogen opheffende naar de hoogten, van waar Ons de hulp van den algoeden en almagtigen God zal toekomen, smeeken wij Hem innig en met dringende bede, om met de kracht der Goddelijke genade datgene te willen bevestigen wat Wij gedecreteerd hebben voor het heil der Kerk, en om de kracht dier genade te verleenen aan hen, op wien hoofdzakelijk de pligt rust van Onze besluiten ten uitvoer te leggen, opdat zij de aan hunne zorg toevertrouwde kudde des Heeren weiden, en dat hun ijver er zich meer en meer op toelegge om de grootste eer van Zijnen Naam te bevorderen.

En ten einde den overvloedigsten bijstand der goddelijke genade te verwerven, roepen Wij ten slotte, de voorbidding bij God in van de Allerheiligste Moeder Gods, van de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, en van de overige hemelsche beschermheiligen van Engeland, en inzonderheid van den H. Gregorius den Groote, opdat, vermits aan Ons, in weerwil van de ongenoegzaamheid Onzer verdiensten, de zorg is opgedragen om thans de Bisschoppelijke zetels in Engeland te vernieuwen, hetgeen de H. Gregorius in zijnen tijd met zooveel voordeel voor de Kerk verrigt heeft, Wij zulks ook zouden mogen tot stand gaan brengen, door in dit rijk de Bisschoppelijke zetels te herstellen, en dat Ons werk gedijen moge tot het welzijn der katholijke Kerk.

Wij decreteeren bovendien dat deze apostolische breve nimmer, en ten geener tijde als bij vermassing uitgevaardigd zal mogen beschouwd, noch van een uit Onze meening voortspruitend of van eenig ander gebrek, welk ook, zal mogen beschuldigd, noch op eenigerlei wijze, welke ook zal mogen aangerand worden; maar, dat zij altijd geldig en van kracht zal zijn, en dat zij al hare gevolgen zal hebben om onschendbaar nageleefd te worden.

In weerwil der algemeene apostolische besluiten en der decreten, die van synodiale, provinciale of algemeene Conciliën zijn uitgegaan, bepalen Wij, dat alle regten van de oude bisschopszetels in Engeland, van de missiën en van de apostolische vikariaten, welke aldaar in vervolg van tijden zijn opgerigt; voorts de heilige plaatsen, regten of privilegien, zelfs die welke met eede, of door apostolische bevestiging of op elke andere wijze, hoe ook, bekrachtigd zijn, in één woord, dat alle zaken en instellingen, welke ook, strijdig met den geest en de strekking dezer breve — door Ons zullen zijn afgeschaft, gelijk wij ze vernietigen bij deze, zonder dat het noodig kan geacht worden van elk dier afgeschafte zaken en instellingen eene afzonderlijke melding te maken, of dat daarvoor eenige andere bijzondere formaliteit zou dienen in acht genomen te worden.

Nog decreteeren Wij, dat al wat het zij met weten of onwetend, door wie het ook zij, mogt worden gedaan, of uit naam van eenig gezag mogt worden ondernomen in strijd met dit dekreet, van onwaarde en zonder kracht zal zijn.

Ten slotte willen Wij, dat de afschriften van deze breve, zelfs de gedrukte exemplaren, mits zij onderteekend zijn door een openbaar notaris, en voorzien van den zegelafdruk van een persoon met eene kerkelijke waardigheid bekleed, zullen beschouwd worden voor even geloofwaardig als het origineel geschrift, waarop de kennisgeving van Onzen wil staat uitgedrukt.

Gegeven te Rome, bij St. Pieter, *sub annulo piscatoris*, den 24 September 1850, het vijfde jaar Onzer Pausselijke regering.

A. CARD. LAMBRUSCHINI.

Naar luid van het *Handelsblad* zouden de Eerw. paters Jezuiten van de kerk *de Krijtberg* te dezer stede voor eene som van ƒ150,000 grond aangekocht hebben, om daarop eene kerk te bouwen. Wij zijn in staat te kunnen berigten, dat de opgave van den koopprijs door het *Handelsblad* gegeven eenigzins onjuist is, daar hij nog niet het twee derde gedeelte bedraagt van de opgegevene som.

Het schijnt dat door dezen aankoop eenige groote geesten in de war zijn gebragt. Onder de rubriek: *Correspondentie* lezen wij althans in het *Handelsblad* van heden: »B. geeft den rijken Roomschen geestelijken in bedenking, of het in navolging van alle godsdienstige gezindheden hier ter stede, niet beter ware, voor hunne talrijke armen eene Diakonie te stichten, dan voor ƒ150,000 grondeigendom te koopen, om bij 17 bestaande Roomsche kerken, nog eene onnoodig te voegen."

Wij willen niet vragen, wat den correspondent van het *Handelsblad* bewogen heeft dezen raad »aan de rijke Roomsche geestelijken" te geven, en dit blad, deze woorden in zijne kolommen op te nemen. Wij mogten er eens toe komen de overeenstemming in het licht te moeten brengen van den vriendelijken raadgever in het *Handelsblad* en van hen, die aan zijne woorden gaarne ten tolk wilden zijn, met den Apostel des Heeren, die het aan Christus ten verwijt maakte, dat hij door Magdalena zijne voeten met een kostbaren balsem liet overgieten, »die het beter geweest ware te verkoopen, om het daarvoor komende geld aan de armen te geven." Doch wij willen niet kwetsend zijn.

Wij mogen daarom evenwel het correspondentie-artikel van het *Handelsblad* toch niet geheel zonder wederspraak laten.

In de eerste plaats hebben de Roomsche geestelijken hier ter stede niets gemeens met hetgeen door een pastoor uit hun midden verrigt wordt.

In de tweede plaats begrijpen wij niet, hoe de correspondent van het *Handelsblad* er aan komt dat, door de verplaatsing van eene bestaande kerk, het getal der kerken met ééne zou vermeerderd worden.

In de derde plaats, eindelijk, verraadt het eene buitengewone onkunde van hetgeen door de Katholijken, zoo geestelijken als leeken, ten behoeve van hunne arme geloofsgenooten in vroegere tijden gedaan is en nog gedaan wordt, op den toon des verwijts de liefdadigheid »van alle godsdienstige gezindheden hier ter stede" te verheerlijken en, in tegenstelling met die voorbeelden van liefdadigheid, te insinueren, dat zij hunne armen onverzorgd of niet genoegzaam verzorgd laten. Wij willen alleen vragen — en daarnaar mogen de heer B. en het *Handelsblad* gerustelijk onderzoek doen — welke weeshuizen zich in beteren toestand bevinden, zoo onder een zedelijk als geldelijk opzigt, die der Protestanten of der Katholijken? Wij willen alleen vragen, hoeveel onderstand van de stedelijke kas en van de liefdadigheid van vorstelijke personaadjes, de algemeene en bijzondere instellingen van liefde der Katholijken dan toch wel behoeven? Bedriegen wij ons niet, dan komt de eigenlijke verzorging der katholijke armen aan de stad op *niets* te staan; wat verwijt men ons dan dat zij niet genoeg doen voor hunne armen? Wij willen hierbij onze vragen bepalen, schoon wij ze zonder moeite zouden kunnen vermenigvuldigen. Men mogt eens denken dat wij, wat de Katholijken goeds hebben en doen, verheffen willen ten koste van den milddadigen zin, waardoor vele Protestanten zich op eene zoo uitnemende wijze onder-

scheiden, en waaraan wij gaarne de hulde brengen van onzen eerbied en van onze bewondering. Men mogt eens denken, dat wij het werk der katholijke liefde voor voltooid beschouwden; en niemand weet beter dan wij hoeveel daaraan nog ontbreekt. Doch niemand is er ook meer van overtuigd dan wij, dat, zoo het Staatsgeweld geene kluisters smeedt voor de bijzondere liefdadigheid, de pogingen niet zullen ontbreken, om, onder Gods zegen, volgens de voorschriften eener voorzigtige liefde, te voltooijen wat nog onafgewerkt is, en tot stand te brengen waaraan nog behoefte gevoeld wordt. In de vervulling van die taak zullen de Katholijken niet door de stichting van een den luister hunner H. Godsdienst waardig kerkgebouw belemmerd worden; daarbij zullen zij geene begeerige blikken te werpen hebben op de mede van *hunne* voorouders afkomstige schatten, in weeshuizen en diaconien opgezameld, waaruit de behoeftigen der andere gezindheden ondersteund worden. Daartoe wordt slechts vereischt dat het vuur der liefde brandend blijve in hun gemoed; dat zij het woord des Heilands indachtig blijven: »al wat gij den minste van deze kleinen hebt gedaan, *dat hebt gij Mij gedaan*;" dat hunne leus blijve: »alles om Gods wil en ter meerdere glorie van God!" Met deze leus in het hart, zullen zij, hoe arm zij ook zijn, wonderen van liefde doen, waarvan de wijsheid der wereld niets zal begrijpen. Alleen voor hen zullen die wonderen niets bevreemdends hebben, alleen zij zullen ze zeer natuurlijk vinden, die het goddelijk woord verstaan: »zoekt eerst het Rijk Gods en al het overige zal u toegeworpen worden!" Doch dit woord wordt even weinig gevonden in de leerboeken der staatshuishoudkunde als in het gemoed van rationalisten!

Wij vernemen, dat, tot aanvulling der vacature in de Tweede Kamer, ontstaan door de benoeming van Jhr. Mr. C. Backer tot gouverneur van Overijssel, de aandacht van verscheidene kiezers te Amsterdam is gevallen op den heer

Mr. L. A. LIGHTENVELT.

Wat ons betreft, wij bevelen deze kandidatuur onzen vrienden ten dringendste aan. De heer Mr. L. A. LIGHTENVELT is een staatsman, die het vaderland gewigtige diensten heeft bewezen, en die door zijne vele en diepe kennissen, gerijpt door de ondervinding, in de Tweede Kamer, eene bijzondere nuttige plaats zoude bekleeden.

De verkiezing zal plaats hebben aanstaanden Donderdag 31 October.

Aanstaanden Dingsdag 29 Oct. zal in het 5de Hoofdkiesdistrikt, waaronder behalve de wijken 15, 58 en de 5 buitenwijken dezer stad ook behooren de onderkiesdistrikten Watergraafsmeer, Sloten c. a., Ouder-Amstel, Nieuwer-Amstel, Uithoorn, Aalsmeer en Leijmuiden, eene nieuwe keuze moeten geschieden voor

Een Lid der Provinciale Staten.

Het bureau van stem opneming blijft dien dag, voor zooveel deze stad betreft, geopend van 9 tot 4 uur in de Militie-Zaal, in te gaan door de deur op den Singel.

Wij vertrouwen dat onze vrienden bij deze gelegenheid niet aarzelen zullen hunne stem uit te brengen op het met de belangen dezer Provincie zoo wel vertrouwde, voormalige Lid der Provinciale Staten, den heer:

JAN BROUWER ANCHER.

Wij hebben reeds opgemerkt dat het *Journal des Débats* in de Sardinische zaak gelijktijdig dezelfde artikelen bevatte als de *Risorgimento*. Dienaangaande leest men heden in de *Deutsche Volkshalle*:

»Bij deze gelegenheid merken wij op dat de Piemonteesche regering zich gehaast heeft ook in andere landen organen op te sporen, om hare nieuwe leerstellingen te helpen verbreiden. Deze zijn voornamelijk het *Journal des Débats*, de *Ordre* en de *Kölnische Zeitung*. Eene vergelijking van deze Bladen met het officieele Blad der Piemonteesche regering laat daaromtrent niet den minsten twijfel over. Zoo hebben eenige dier Bladen artikels geleverd, welke men in de gelijktijdig of zelfs iets later uitkomende *Risorgimento* letterlijk terug vindt. Van dien tijd af dagteekent ook de reeds meermalen aangeduide *roode* Turijner correspondent van de *Kölln. Ztg.*, die zeer diep is ingewijd in de geheimen van het Turijnsche ministerie, en in Duitschland dezelfde onzinnige beschouwingen en leerstellingen omtrent kerkelijke kwestien poogt te verbreiden, en de radikale raadslieden van Koning Victor Emanuel *per fas et nefas* poogt te verdedigen."

Het *Luxemburger Wort für Wahrheit und Recht* deelt in eene bijlage den herderlijken brief mede van den HW. Provicaris, na zijne terugkomst uit Rome. Wij ontleenen daaraan de woorden, welke de H. Vader aan het Luxemburger gezantschap had toegevoegd.

»Ik betuig u mijnen dank voor de gevoelens, welke gij zoo even hebt uitgedrukt, en welke door alle Katholijke volken gedeeld zijn bij de treurige gebeurtenissen, die alhier hebben plaats gehad. De wereld was grootelijks in verwarring geraakt, toen ik uwen voortreffelijken Bisschop, den Hoogwaardigen heer Laurent tijdelijk verwijderd heb. Ik stelde zulk een groot vertrouwen in den Nederlandschen gezant, want hij is een goed Katholijk, doch hij is zelf misleid geworden. Spoedig daarna heb ik mij echter overtuigd, dat alle tegen den Hoogw. Heer Laurent ingebragte klagten slechts arglistige streken van de vijanden der Kerk zijn geweest. Sedert heeft uwe regering zich bestendig verzet tegen dezelfs terugkeer. — Uwe tegenwoordige regering schijnt beter gezind te zijn ... Doch zij slaat ons steeds het sluiten van een concordaat voor. Ik verlang dat de Hoogw. Heer Bisschop Laurent eerst naar Luxemburg teruggekeerd zij; alsdan zullen wij zien wat er aan het concordaat te doen is. Stelt u gerust; ik zal de zaak van uwen Bisschop behartigen. Zegt gijlieden aan uw goede volk, dat het voor zijnen terugkeer vast op mij vertrouwen kan."

Men schrijft uit Luxemburg: Aangaande de Duitsche kwestie zeide de regerings president Willmar, in de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van 17 Oct. onder anderen:

»Het geldt nu de vraag: Hoedanig is thans de toestand van Luxemburg? Het is die, welken de constitutie zelve voorzien heeft, daar de constitutie de onderhouding der traktaten verkondigt. Luxemburg heeft zich steeds tegen de herziening der traktaten verzet; zulks bewijst ten duidelijkste art. 1 van onze constitutie. Doch reeds vroeger had onze oude stendenvergadering aan de regering gelijksoortige voorbehoudingen opgegeven. Eene andere daadzaak bevestigt deze bewering. Van de besluiten van het Frankforter parlement is namelijk geen enkel — de proclamatie van den Rijksbestuurder uitgezonderd — in Luxemburg afgekondigd. — Eindelijk mijne heeren, hebt gij u niet aangesloten aan de Unie; de Kamer heeft zich alzoo daardoor verklaard tegen de verlenging van het interim; er bleef alzoo alleenlijk de oude Bondsdag overig. Dienvolgens handelde de regering volkomen naar den zin van art. 1 der constitutie, toen zij zich aansloot aan den Duitschen bondsdag en zich tot denzelven vervoegde.

De Duitsche Bond is door de gebeurtenissen van 1848 en 1849 slechts voor een' tijd lang in zijne werkzaamheid gestoord geweest; doch hij was niet in wezenlijkheid en in zijn regt opgeheven. De regering verkeerde in de overtuiging dat de oude Bond weder herleven moest, zoodra de kracht der gebeurtenissen of de overeenkomst der Duitsche mogendheden hem niet langer tegen wegen! Niet dat de regering de gebeurtenissen van 1848 over het hoofd ziet of weinig telt! Zij ziet veeleer derzelver gewigt zeer wel in. Dat echter de regering bij de bijeenroeping van den Bondsdag geen initiatief nam, zulks geschiedde omdat Oostenrijk den Bondsdag slechts provisioneel en wel ten behoeve der naar de tijdsomstandigheden berekende herziening der Bondsakte bijeen riep. Deze voorbehoudingen zijn aan onzen nieuwen gezant te Frankfort uitdrukkelijk ten pligt gesteld. Eene zaak was te voorzien geweest, en is ook werkelijk zoo uitgekomen, te weten dat alle andere regeringen zich òf voor de Unie òf voor den Bondsdag verklaarden."

Een berigt uit Luxemburg dd. 19 Oct. verzekert dat Prins Hendrik der Nederlanden aldaar Woensdag 23 werd verwacht. Men vermoedde dat aan den Prins, die onmiddellijk trouw aan de grondwet zal zweren, een jaargeld van 40.000 francs zal worden toegelegd.

Het *Staatsblad* N°. 66, bevat het besluit van den 16den October 1850, houdende ampliatie van dat dd. 24 Junij jl. betreffende den ijk van het oude vaatwerk.

De Minister van Financien heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat bij de op 22 dezer plaats gehad hebbende uitloting van 12 aandeelen, elk groot *f* 500, in de geldleening tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van een kiezelweg tusschen Zutphen en Goor, zijn getrokken de Nommers 9, 10, 11, 126, 156, 208, 237, 242, 247, 257, 260 en 286.

Men schrijft uit Maastricht 24 October:

»Gisteren heeft op het voor een paar dagen geopend kanaal op Luik, eene proefvaart plaats gehad met eene schroefstoomboot van den heer Wenmaekers alhier. In ongeveer 20 minuten tijds, werd de overtogt bewerkstelligd tusschen deze stad en de sluis van Lanaye, zijnde een afstand van een klein uur gaans. De heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, benevens de Heer Kolonel van de Genie, bevonden zich onder meerderen aan boord der boot. Die heeren hebben hunne volle tevredenheid te kennen gegeven over den goeden uitslag der proefnemingen, te meer daar het andermaal gebleken is, dat inderdaad geen nadeelige golfslag voor de dijken wordt te weeg gebragt.

»De proefvaarten in bijzijn der Belgische autoriteiten op het overige gedeelte van het lateraal kanaal gedaan, hebben evenens de beste uitkomsten opgeleverd, zoodat denkelijk binnen weinige dagen de geconcessionneerde dienst een aanvang zal nemen.

»Wij vernemen, dat het gunstige resultaat, welk met de door den heer Wenmaekers aangewende schroefstoombooten verkregen wordt, hoofdzakelijk toegeschreven moet worden aan eene uitvinding van dien ondernemer, bestaande in eene bijzondere inrigting van het vaartuig en de machine."

De Commissie uit de Provinciale Staten van Limburg is laatstleden Donderdag bij den minister van finantien met de meeste minzaamheid ontvangen. De minister heeft zich bijna een uur met haar onderhouden en daarbij de verzekering gegeven dat binnen kort een ontwerp van wet aan de Tweede Kamer zoude worden aangeboden, ten doel hebbende de opheffing van den accijns op de brandstoffen, zijnde dit ontwerp bereids aan den Raad van State voorgelegd.

Wat de accijnsen op geslagt en gemaal betreft, ook deze zouden binnen kort worden afgeschaft, en in afwachting daarvan, zullen dezelve door schatters worden verdeeld en door de ontvangers der belastingen ingevorderd worden.

De Commissie heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om den toestand van Limburg zeer gedetailleerd aan den minister bloot te leggen, en heeft zij dan ook de meest geruststellende verzekeringen ontvangen.

De minister van binnenlandsche Zaken, de Hr. Thorbecke, is door de werkzaamheden der Tweede Kamer verhinderd geworden de commissie te ontvangen.

(*Limburger.*)

ZWOLLE, 24 Oct. Heden aanvaardt de alhier benoemde commissaris des Konings, de heer C. Backer, die Dingsdag avond alhier is gearriveerd, zijne functie en legt de heer Bruce dezelve neder. Bij die gelegenheid ontvangt de laatstgenoemde heden voor den middag de commissiën, corporatiën en particulieren, die hem voor zijn vertrek naar Nederlandsch Indië nog wenschen te spreken.

(*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 October. De permanente commissie is heden ten half een ure in het gebouw der Wetgevende Vergadering bijeengekomen. De zitting leverde echter niets merkwaardigs op. Men heeft er veel gesproken over den nieuw benoemden minister van oorlog, wiens aanstelling algemeen genoegen schijnt te geven. Voorts is men daarover te vreden vermits de gen. Schramm, die zich nooit met staatkunde heeft bezig gehouden, uit dien hoofde geen jalourschheid bij den ijverzuchtigen generaal Changarnier zal verwekken. De President der Republiek heeft dus een groot offer gebragt, door de demissie van d'Hautpoul, die zijn gunsteling was, aan te nemen; doch de natie zal hem voor dat offer aan den vrede dank weten.

Men zegt overigens, dat de benoeming van d'Hautpoul tot gouverneur-generaal van Algerie slechts fictief is, namelijk dat de generaal nimmer derwaarts zal vertrekken, omdat men hem voor dien gewigtigen post niet berekend acht, maar dat hem weldra eene diplomatieke betrekking zal worden opgedragen.

Generaal Schramm werd, noch slechts 16 jaar oud zijnde, te Austerlitz gedecoreerd; hij telde even 22 jaren toen hij bevorderd werd tot kolonel der keizerlijke garde; zes maanden later werd hij officier van het Legioen van Eer en baron des Keizerrijks. Hij was brigade-generaal voordat hij zijn 25 jaar bereikt had. Zeven maal is hij gewond geraakt. Zijne laatste kwetsuur outving hij in Afrika; in 1840 werd hem daarvoor het grootkruis van het Legioen van Eer geschonken. Thans is die veldheer 60 jaren oud.

De generaal Schramm is achtervolgens afgevaardigde, raadsheer van Staat, directeur-generaal van het personeel en der militaire operatien van het ministerie van oorlog, gouverneur van Algerie en Pair van Frankrijk geweest. Hij was het, die voorzat bij de redactie van de regts-reglementen van militair beheer, en van die der ordonnantie van 4 Mei 1844, welke tot militair wetboek strekt.

Met de intrede van gen. Schramm in het kabinet is het op eene eenigzins zonderlinge wijze toegegaan. Toen men hem ll. Dingsdag de depêche van den President der Republiek overhandigde, die zijne officieele benoeming inhield, bevond hij zich op het Luxemburg. Hij begaf zich terstond naar het Elysée en vertoonde zich aan den President, die hem eenige korte woorden toesprak en hem toen verzocht een oogenblik in een aangrenzend vertrek te wachten, vermits hij eene noodzakelijke audientie moest geven, die geen uitstel kon lijden. Dat vertrek nu was het kabinet, waarin op dat oogenblik de ministerraad vergaderd was. De generaal droeg het kostuum van zijn rang; de ministers schenen van zijne komst niet verwittigd te zijn; eenigen kenden hem zelfs niet persoonlijk en men wist de reden niet, die hem zoo eensklaps binnen voerde. Er ontstond dus eene vrij langdurige stilte, tot dat de President weder binnentredende

tot de ministers zeide: Mijne heeren, ik stel u den generaal Schramm, den minister van oorlog voor."

De generaal nam aanstonds bezit van zijn portefeuille, en reeds dienzelfden avond teekende hij de stukken van zijn departement.

— Het gerucht is verspreid, dat Bineau, minister van openbare werken, en misschien ook de Parieu, minister van openbaar onderwijs, ligtelijk het voorbeeld van gen. d'Hautpoul konden volgen en hunne portefeuilles nederleggen. Dit gerucht vindt echter weinig geloof.

— Gen. la Hitte, president van den ministerraad heeft aan de kiezers van Valenciennes doen weten dat hij eene eventueele verkiezing voor het departement du Nord zou aannemen. De demokraten raden hunne vrienden aan, zich van de stemming in dat departement te onthouden. Zij willen daardoor protesteeren tegen de kieswet van 31 Mei, waardoor volgens hunne meening de constitutie geschonden wordt.

— In verscheidene bladen leest men, onder den titel van *Manifest der militaire linkerzijde*, een artikel, waarin verklaard wordt, dat generaal Cavaignac zijne republikeinsche denkbeelden in geenerlei opzigt gewijzigd of verminderd heeft. Zoo eenig lid der meerderheid eene verlenging der volmagt van den president der republiek mogt voorstellen, zou hij dat plan met alle magt bestrijden, en, ingeval zulk een voorstel werkelijk mogt aangenomen worden, zou hij een beroep doen op de vaderlandsliefde van het Fransche volk en zich aan het hoofd stellen van hen, die voor het onveranderde behoud der constitutie van 1848 de wapenen zouden willen opnemen.

— Men spreekt thans veel van de benoeming van den vroegeren minister van justitie Persil tot president van het hof van cassatie, vacant geworden door het aftreden van den heer Lasagni.

— De *Moniteur* bevat een vergelijkenden staat van de opbrengst der in- en uitgaande regten gedurende de 9 eerste maanden van 1848, 1849 en 1850. In het eerste jaar beliepen zij 62,846,100; in het tweede 95,152,863; en in het laatste 92,848,672 francs.

— Heden heeft de President der Republiek op St. Cloud den eed ontvangen, afgelegd door de Fransche aartsbisschoppen, die door Paus Pius IX tot de waardigheid van Kardinaal zijn verheven. De prelaten droegen het burgerlijk costuum, zijnde zwarte toga en roode kousen. De President heeft de Prelaten op eene gepaste wijze toegesproken.

— Heden morgen werd in de kerk van den H. Rochus eene lijkdienst gevierd ter nagedachtenis van H. M. de Koningin der Belgen. Een aantal aanzienlijke staatslieden, o. a. Thiers en Daru, benevens het geheele corps diplomatiek en een groot aantal te Parijs wonende Belgen woonden deze lijkdienst bij. De President der Republiek werd er vertegenwoordigd door zijn ordonnance-officier, den kolonel Edgar Ney.

— In den afgeloopen nacht is tusschen Beaugency en Blois twee duim hoog sneeuw gevallen.

MADRID, 19 October. In Catalonie is dezer dagen weder een kleine bende Carlisten verschenen; zij zijn met de gendarmerie slaags geweest bij Solsona en wer den bijna allen verslagen of gevangen genomen.

— Te Madrid willen twee vermaarde luchtreizigers, Feceneton en Cliffor, eene luchtreis doen met een stier, dien zij in de lucht zullen doen dooden. Kleinere ballons zullen ook worden opgelaten elk een Toreador, Gallardo, enz. opvoerende; deze zullen den stier vervolgen even als in een renperk, en alzoo een waar stierengevecht in de lucht leveren.

— Berigten uit Lissabon melden het overlijden van den hertog van Palmella op 12 Oct. Hij was een bekwaam staatsman en een voortreffelijk diplomaat, en had gedurende zijn leven een werkzaam en belangrijk deel genomen aan de gewigtigste onderhandelingen.

ENGELAND.

LONDEN, 24 October. De nieuwe wet tot vermindering van het zegelregt op de openbare acten is nog slechts sedert den 10 dezer in werking getreden, en reeds heeft men eene aanzienlijke vermeerdering der ontvangsten voor verkochte zegels bespeurd.

— Lord Stanley of Alderley is dezer dagen overleden; hij was tot Pair verheven op aanzoek van de partij der Whigs, die zich daardoor in het Huis der Lords poogden te versterken. Lord Eddisbury, onder-secretaris van Staat, en vroeger gedurende geruimen tijd secretaris der schatkist, volgt hem in de pairswaardigheid op.

— Eergisteren hebben de smeden, die werkzaam zijn aan het gebouw voor de groote tentoonstelling van 1851, eene vermeerdering van loon gevorderd; zij hebben thans 4 shillings daags en verlangden er 5 (ƒ 3). Men heeft echter andere werklieden in dienst genomen en door de policie is eene verstoring der orde verhoed.

— Het Amerikaansche congres, hetwelk den 30 September uiteengegaan is, heeft in den laatsten tijd nog twee maatregelen goedgekeurd, die van algemeen belang zijn en daarom eene korte vermelding verdienen. De eerste daarvan is de afschaffing van ligchaams-straffen bij de marine. Ten gevolge van dat besluit werd heden voor acht dagen te New-York eene openbare vergadering van matrozen gehouden, waarin een adres van dankzegging aan het congres voor dit besluit genomen en de geeselriem, onder luid gejuich der aanwezigen, ten teeken zijner vernietiging, door een der redenaars tegen den grond geworpen werd. De andere maatregel is de zoogenaamde Bountyland-bill, waarbij aan de veteranen uit den oorlog van 1812, naar gelang van den duur van hun toenmaligen diensttijd van 160 tot 40 acres land ten geschenke wordt gegeven.

»De Fugitive Slave bill, welke de eigenaars van voortvlugtige slaven magtigt om dezelven overal in de vrije Staten op te sporen, en de overheden in die Staten verpligt om bij deze menschenjagt de behulpzame hand te bieden, begint reeds hare nadeelige werking te doen gevoelen en in de vrije Staten allerwege verbittering op te wekken. De jagt op slaven heeft een aanvang genomen, en ook te New-York werd eenige dagen geleden een sedert twee jaren aldaar woonachtige voortvlugtige slaaf uit Baltimore door zijnen meester opgeeischt, gevat en naar Baltimore gesleept, zonder dat men hem vergunde van zijne vrouw en kinderen afscheid te nemen. Dit voorval maakte diepen indruk; de som, vereischt om den ongelukkige vrij te koopen, werd binnen weinige uren bijeengebragt, en de bevrijde kort daarop door zijne zwarte broeders onder het gejuich der talrijke menigte in zegepraal door het park rondgedragen. De mayor van New-York moet aan zijne onderhoorige politie-beambten verboden hebben, verder bij het opvangen van weggeloopen slaven behulpzaam te zijn.

— Van de Kaap de Goede Hoop meldt men dat de poging der boeren, om in de kolonie Transtall onlusten te weeg te brengen, geheel is mislukt. Een Deensch schip met Koffij was voor de Kaapstad aangekomen. De gouverneur van St. Helena is overleden in den ouderdom van 73 jaren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 25 Oct. Men schrijft uit Coblentz 24 Oct. dat generaal Cavaignac eenige dagen te voren daar geweest was, en zich van daar naar Frankfort a/M. had begeven.

— Men schrijft uit Kiel: De typhus heerscht in het Deensche leger. Men schat het getal der zieken op 3000. Behalve de vele lazaretten, die als zoodanig te Flensburg zijn ingerigt, worden nog voortdurend de groote St Maria-kerk en bijna alle scholen der stad daartoe gebezigd.

— Men schrijft uit Hamburg 23 October. In Sleeswijksche brieven wordt gesproken van eene buitengewone beweging in het Deensche leger. Men meent, dat de Deensche troepen in het centrum geconcentreerd worden; ten minste er waren van alle kanten, vooral uit het Noorden versterkingen aangekomen, waaruit men opmaakt, dat de Deenen nog vóór den winter een aanval denken te ondernemen, om een einde aan de zaak te maken. Dezer dagen werden een paar Polen gearresteerd, die reeds sedert een geruimen tijd hier gevestigd waren en zich betamelijk gedroegen.

— De berigten uit Zweden nopens de cholera, luiden zeer ongunstig. Het hof verkeert in angst en geen enkel lid der koninklijke familie bevindt zich te Stokholm.

— Men gelooft niet, dat de Beijersche of andere Bondstroepen over de Keurhessische grenzen zullen rukken.

— Men schrijft uit Fulda, 23 Oct.: »Volgens de ontvangen berigten staat een Pruissisch legerkorps digt aan de Fuldasche grenzen, nabij Buttlaw.

— De bij Wetzlar gekantonneerde Pruissische troepen, onder bevel van den generaal-majoor von Bonin, hebben bevel ontvangen, zich met de Pruissische troepen in Thuringen te vereenigen. Zij hebben te dien einde gisteren de marsch over de Keur-Hessische stations aangenomen, en zullen den 25 of uiterlijk den 26 aangekomen zijn. Deze doormarsch heeft plaats gehad zonder dat acht dagen te voren de vastgestelde aanzegging had plaats gehad.

— Te Dresden weet men er niets van dat de keizer van Oostenrijk zoude dingen naar de hand van prinses Sidonia.

BERLIJN, 24 Oct. Het eventueel voor Keur-Hessen bestemde leger staat onder bevel van den luitenant-generaal v. d. Gröben, en bestaat uit drie divisien, onder het kommando van Radziwil, de luitenant-generaals v. Tietzen en Heunig en den luit.-gen. v. Bonin.

— Generaal v. d. Gröben heeft instructien ontvangen om eene vreemde interventie met geweld te keeren (?).

KASSEL, 22 October. Nadat dezen morgen de directeuren van de verschillende takken der finantien op hunne bureaux verschenen en bekend waren gemaakt met de bepalingen, volgens welke het geheele beheer der finantien veranderd wordt, verlieten zij aanstonds het gebouw der finantien. Die bepalingen hebben in de stad eene ongemeene sensatie te weeg gebragt. (*Het gevolg daarvan zou wel kunnen zijn dat thans de gewone belastingen door niet wederspannige ambtenaren geïnd werden*).

— De cholera wordt nog niets minder. Heden werd op de parade een tamboer plotseling daardoor overvallen, zoodat hij moest weggedragen worden; gisteren overkwam een schildwacht hetzelfde ongeval. Uithoofde der ziekte zullen de scholen voor vier weken gesloten worden.

ITALIE.

Des morgens den 10 dezer begaf Z. H. zich naar de kerk St. Jan van Latranen. Z. H. heeft gelast dat het houten altaar, waaraan, volgens de overlevering, de H. Apostel Petrus het H. Misoffer heeft opgedragen, en hetwelk in het sacristy dier basiliek bewaard werd, thans in de kerk zelf zal worden overgebragt.

Zaturdag 5 October heeft de kardinaal Wiseman Rome verlaten, zich over Florence naar Livorno begevende, alwaar Z. Em. naar Londen zal scheep gaan.

Het *Giornale di Roma* bevat een edict van den kardinaal-secretaris van Staat, waarbij eene personeele belasting wordt uitgeschreven tot tegemoetkoming in de betaling der rente van de nieuwe leening, tot uitdelging van de schulden door de republiek veroorzaakt.

De schatkist-bons blijven steeds veel aftrek vinden en het openbaar vertrouwen groeit dagelijks aan.

In een brief aan de *Ami de la Religion* leest men dat de moordenaar van Rossi zou gevat zijn.

Bladen van Piemont melden dat het Sardinisch ministerie de opening der Kamers slechts afwachtte om Mgr. Fantini, bisschop van Fossano, als bestuurder van het aartsbisdom van Turijn voor te dragen. De Katholijken hopen echter dat die prelaat niet van de hand der Sardinische regering eene functie zal aannemen, die uit haren aard strijdig is met zijne pligten van gehoorzaamheid en onderwerping jegens den H. Stoel.

De katholijke dagbladen verontrusten zich over dezen voorgenomen stap der regering, en zij vreezen dat de Kamers daartoe, des noods, hare toestemming zullen geven. Intusschen zal het nog moeten blijken of de bisschop van Fossano die benoeming zal aannemen; evenwel spreekt men van *beloften*, die hem van regeringswege zouden zijn gedaan. Het is te hopen dat Mgr. Luigi Fantini de hieromtrent loopende geruchten zal weerspreken. In alle geval zou die kerkvoogd het beheer over het aartsbisdom van Turijn slechts kunnen op zich nemen ingeval Mgr. Franzoni uit eigen beweging van zijn zetel afzag, en dan nog niet, dan nadat de H. Stoel eene volledige en algeheele goedkeuring aan dien afstand en aan de benoeming van Mgr. Fantini gegeven had.

BELGIE.

BRUSSEL 25 October. De dagbladen dezer hoofdstad zijn opgevuld met nadere bijzonderheden betreffende de plegtigheid, die gisteren in de Gudula-Kerk heeft plaats gehad. 39000 ellen zwart orleans is aan de versiering van het gebouw gebezigd.

— Z. M. bevindt zich iets beter.

— Er is gisteren alhier geen beurs gehouden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 October.

ONDERTROUWD (24 Oct.): N. T. Dankelman met A. E. M. van Straaten.

GETROUWD (24 Oct.): S. C. A. van Teylingen met N. Zonneveld. - G. C. Veltman met A. A. H. Blankert.

BEVALLEN (24 Oct.): M. H. Selter, geb. Meijer, D. - S. de Hond, geb. Emanuel, Z. — (25 Oct.): G. C. Werner, geb. Kramer, D.

OVERLEDEN (21 Oct.): J. de Voogt, 62 j. — (22 Oct.): H. G. de Barbanson, 24 j. - Kind van G. van Dayn, 19 m. — (24 Oct.): L. M. Ott, 2½ j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 October.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. In weerwil der flaauwere buitenlandsche markten blijft hier dit artikel prijshoudend; en daar de binnenlandsche behoefte nog niet genoegzaam vervuld schijnt te zijn, zoo ook de vraag voor den Rijn geregeld blijft aanhouden, zoo heeft men voor goed ordinair *Java* bij verscheidene Ceelen 30½ cs. besteed, waartoe altijd nog te plaatsen is. Goed ordinair kleurig *Brazil* 29 a 29½ cs. Een partijtje *Nickerie*, onzuiver van smaak, maar mooi van kleur heeft ƒ 7½ opgebragt

THEE. Behalve de verkoop van 10 koopen of 147/8 kisten *Uxim*, zijn hierin geene omzettingen te vermelden, bij vaste prijzen. Ordinaire soorten *Java* in Entrepot zijn altijd nog goed te plaatsen.

SUIKER. *Ruw*. Niettegenstaande de kleine aanslag door de Nederlandsche Handelmaatschappij van 22593 kranjangs *Java* tegen 21 Nov. aanstaande, blijft het artikel kalm met geringe kooplust. Uit de hand zijn afgedaan voor *Uitvoer* 253 kanassers *Java*, dooréén N°. 12 tot ƒ 31½. De eergisteren in veiling gebragte: 681 vaten *Surinaamsch* en 260 vaten *Nickerie* zijn tot de getaxeerde prijzen grootendeels op-

gehouden, terwijl er later wederom een gedeelte daarvan uit de hand is afgedaan. In *Geraffineerd* voor *Uitvoer* is zeer weinig omgegaan: B K *Crushed* wordt op ƒ33, N°. 2 op ƒ32 gehouden, zonder kooplust te ondervinden. *Kandij* voor uitvoer goed gevraagd tot onveranderde prijzen. *Geraffineerd* in Consumtie door het vergevorderde saizoen goed te plaatsen, waardoor de prijzen zelfs iets stijver zijn aan te nemen: *Melis Stoom* N S R N°. 1 ƒ67 a 68, N°. 2 ƒ63; B K N°. 2 ƒ62 a 63; B en H N°. 1 ƒ60 a 61, N°. 2 ƒ59 a 60½, N°. 3 ƒ58; S en T N°. 1 ƒ62, N°. 2 ƒ60; W en Z ƒ57 a ƒ58. *Kandij* wit ƒ104 a 106, blank ƒ84 a 98, geel ƒ68 a ƒ80, licht bruin ƒ64 a 66, middel bruin ƒ56 a 62, donker bruin ƒ63 a 64, Boerhavisch ƒ100. *Stroop*. Stoom ƒ16 a ƒ16½, O F ƒ20 a 22.

Specerijen. *Notenmuscaat*, *Foely* en *Nagelen* tot iets lagere prijzen met meerdere vraag. Van *Peper* zijn 268 balen *Sumatra* uit de eerste hand aan de markt, waarvoor 20½ cs. te vergeefs geboden is. *Jamaica Piment* ƒ34 a 35. *Chinesche Kaneel* in kistjes 67 a 68 cs. *Cassia Vera* 32 a 33 cs. bij gerijf. — Tegen Dingsdag aanstaande zullen er bij inschrijving verkocht worden ca. 700 Fardelen gewone kwaliteit.

Gedroogde Fruiten. Behalve *Zantische Krenten* van goede kwaliteit, waarvoor men ƒ15 a 15½ besteedt, is het met geringere soorten, zoo ook met andere fruiten, over het algemeen zeer stil; 234 vaten *Beylergé Rozijn* zijn deze week van ƒ7½ tot ƒ7¾ in veiling verkocht.

Rijst. Eerste hands partijen ongepeld *Java*, zijn altijd nog niet aan de markt, terwijl gepelde soorten tot voorgaande prijzen geregelde aftrek ondervinden. *Carolina* tot ƒ13 a ƒ13½ bijna geheel opgeruimd.

Tabak. Het artikel blijft in eene zeer vaste stemming. Van *Maryland* zijn deze week uit de eerste hand afgedaan diverse kleine merken, te zamen circa 300 vaten van 21 tot 27 cs. De onlangs via *Rotterdam* aangevoerde 664 pakken *Java Malang*, zijn nu geheel onderzocht en bestaan grootendeels uit volbladdig helder bruin en bruin gespikkeld dek, met enkel omblad en iets binnengoed, alles van superieure kwaliteit, dewelke in het laatst der volgende week aan de markt zullen gebragt worden. In veiling tegen 21 dezer, 147 ceroenen *Cuba*, 121 ceroenen *St. Domingo*, 20 pakken *Zuid-Amerikaansche* en 43 mille *Curaçao* sigaren. Van Bremen aangevoerd 100 korven *Varinas*.

Huiden zonder de minste verandering met geregelde aftrek tot vaste prijzen. — Tegen 13 November zijn alhier in veiling aangeslagen 2500 stuks gedroogde *Buenos-Ayres* en *Montevideo*, 2600 stuks *Java Runder-* en *Koehuidjes*, benevens 35 mille *Zuid-Amerik. Koe-* en *Ossen Hoorns*.

Verfwaren. *Indigo* prijshoudend. Enkele partijtjes *Java* onlangs door particulieren aangevoerd, zullen spoedig ter markt verschijnen. *Cochenille* prijshoudend zonder handel. *Verfhouten*: *Domingo Campêche* meer aangeboden en zoude mogelijk wel bij partij tot ƒ8 E. te bekomen zijn. Van *Geelhout* bij belangrijke aanvoeren, zijn de goede kwaliteiten alleen maar te plaatsen. *Quercitron*: Hiervan zijn 20 vaten Prima *Philadelphia* tot ƒ8¼ uit de eerste hand verkocht. *Amerikaansche Terpentijn-Olij* wordt zeilende iets lager aangeboden *Harst* zonder verandering. Van *Meekrap* zijn eenige partijtjes van het nieuwe gewas tot goede prijzen afgezet. Jarige zeer gevraagd en hooger.

Banca-Tin flaauw en tot ƒ49 te vergeefsch aangeboden.

Honig tot voorgaande prijzen goed gevraagd. Inlandsch *Geel Was* wordt op ƒ82 a 83 gehouden.

Sterke Dranken. Van *West-Indische Rum* zijn deze 15 stukken *Surinaamsche* en *Nickerie* uit de eerste hand afgedaan. Men noteert nu als volgt: *Surinaamsch* ƒ14 a 16. *Jamaica* ƒ25 a 35. *Genever* 100 °/₀ eerste kwaliteit ƒ15¾, tweede kwaliteit ƒ14½. *Moutwijn* 91 °/₀ ƒ10¼.

Vetwaren. *Talk*, door aanzienlijke aanvoeren iets gedrukter. *Petersburger* voor *Kaarsen* ƒ25, voor *Zeep* ƒ23½. *Amerikaansche* ƒ21 a 23. *Amsterdamsche Smeer* ƒ23½ a ¾, buitenlandsche ƒ23 a 23½. *Amerikaansche Reuzel* ƒ18 a 21. *Reuzelolij*, ƒ33. *Talkolij* ƒ31, *Patentolij* à contant ƒ38½. *Traan* zonder handel. *Zuidzee* ƒ40 E nominaal; *Bergerbruin* ƒ44, *blank* ƒ47, *Loog* of *Zeem* ƒ50, *Robben* ƒ38½ E, *Archangel* ƒ38 E.

Visch. *Haring*, volle ƒ20, Yle, ƒ10 de Ton, *Noordvisch* in droogzout ƒ20, dito in pekel ƒ18. *Ansjovisch* als volgt te noteeren: 1850 en 1847 ƒ14½, 1849 ƒ13, 1848 ƒ12½.

SCHIEDAM, 25 Oct. Rogge. Daar sedert ons vorig berigt de aanvoer zeer gering en het vroeger aangevoerde meerendeels gezolderd was, hebben benoodigden successivelijk hoogere prijzen moeten inwilligen, gisteren en heden deden zich eenige speculanten op, welke zelfs tot die verhooging niet naar genoegen konden slagen. De volgende verkoopen werden opgegeven: 143/2 ℔ Arensburg. ƒ166 6/w., ƒ167 3/m.; 145/2 ℔ Windau ƒ164, 165 6/w.; 145/2 ℔ Pruiss. bij partij ƒ155 1/m., 142/2 ℔ Wittinne ƒ153, 154 6/w.; 144/2 ℔ Pruissische op zolder ƒ149 6/w.; 140/2 ℔ Arensb. ƒ160 6/w.; 146/2 ℔ Libau ƒ164.

Gerst werd in het begin dezer week nog tot vorigen prijs afgegeven, doch later vaster gehouden wordende ƒ2 duurder betaald. Men noteerde: 123/2 ℔ Libau ƒ128 6/w., bij partij; 130/2 ℔ Koers. ƒ130, 131 6/w.; 129/2 ℔ dito ƒ128, 129 6/w.; 133/2 ℔ Arensb. ƒ136 6/w.; 131/2 ℔ Libau ƒ133; 132/2 ℔ Koers. ƒ134, 135 6/w.

Moutwijn was Zaturdag en Maandag ad ƒ10¾ gevraagd; Dingsdag en Woensdag is voor benoodigden ƒ11 besteed, hoewel ook lager afgegeven werd, gisteren en heden noteerde men ƒ10¾ en was alzoo niet naar genoegen te koop.

Jenever ƒ14,25; Amst. Proef ƒ15,50.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 26 Oct. Tarwe ƒ7,50 tot 8,10; N. Rogge ƒ5,90 tot 6,25; Garst ƒ3,90 tot 4,10; Boekweit ƒ6,00 tot ƒ6,60; Haver ƒ2,75 tot 3,00; Groene Erwten ƒ10,50 tot ƒ12,00; Graauwe Erwten en Capucijnders ƒ10,50 a 13,00; Boter ƒ0,68 tot 0,88, het Ned. pond; L. Kaas ƒ22 tot 28 de 100 Ned. ponden.

ALKMAAR, 25 Oct. Tarwe ƒ7,75. — Rogge ƒ6,50. — Garst ƒ4,70. — Haver ƒ3,90. — Paardenboonen ƒ5,25; Bruine of Turksche Boonen ƒ10,50. — Groene Erwten ƒ14; Graauwe dito ƒ14; Capucijners ƒ12,50; Witte ƒ11. — Kanariezaad ƒ9,50. — Kaas. Kleine ƒ18,25, commissie ƒ19, middelb. ƒ20,50.

ZWOLLE, 28 Oct. Tarwe ƒ8 a 8,50. — Rogge ƒ5,50 a ƒ6,30. — Garst ƒ4,35. — Boekweit ƒ5 a 6,40. — Boonen ƒ5,80. — Aardappelen ƒ1,40 a ƒ2. — Boter per ⅛ ton ƒ14 a 14,50, per Ned. ℔ 62½ a 75 cs.

DEVENTER, 25 Oct. Tarwe ƒ7,50 a 8,50. — Rogge ƒ5,30 a 6. — Haver ƒ3,00 a 3,30. — Boekweit ƒ6,00 a ƒ6,40. — Paardenboonen ƒ5,60 a 6. — Boter per ⅛ ton ƒ11,50 a 15,00.

MIDDELBURG, 24 Oct. Tarwe. Puike jar. Zeeuwsche ƒ7,50; puike nieuwe ƒ7,50; iets mindere ƒ7,20 a 7,40; puike jar. Walch. ƒ8 tot 8,30; puike nieuwe Walchersche ƒ7,75; mindere soort ƒ7,50. — Rogge. Nieuwe ƒ6; Vreemde ƒ5,50. — Gerst Puike Winter ƒ4,40; voor zeer ligte soort ƒ3,75; puike Zomer ƒ4,30. — Walch. Witteboonen ƒ8,25 tot ƒ8,50; Dito Paarden ƒ4,70; Jarige ƒ5; Dito Bruinen ƒ8,75 tot 9,25. — Erwten. Walch. ƒ8 a 8,25; groote dito ƒ8,75 tot 9,25, pr. Mud. — Boekweit ƒ175 pr. Last. — Koolzaad ƒ10,15, 10,40 tot 10,60.

ANTWERPEN, 25 Oct. Katoen. Men berigt heden den verkoop van 300 b. Amerik.; voor de geheele week bedraagt het 600 balen.

Huiden. Sedert de laastgemelde verkoopen zijn nog gerealiseerd 2700 dr. en 11,600 gez. Buenos-Ayres en Montevideo en 1800 gez. Rio-Grande.

Vruchten. In den loop der week zijn zoo voor uitvoer als consumptie gedaan 3500 mat. Faro en Commadre vijgen; 400 kisten rozijnen M R; 140 dito dubbele en 225 kisten Malaga citroenen.

LONDEN, 24 Oct. Ruwe Suiker. In vreemde soorten is weinig uit de hand gedaan en heeft men tot lagere prijzen niet willen afgeven.

Koffij. De markt is zeer lusteloos voor native Ceijlan. Voor alle andere soorten zijn de orders zeer beperkt.

Rijst. Matige vraag, maar de houders zijn niet geneigd om tot verminderde prijzen af te geven.

Katoen. De houders zijn ferm en willen niet verkoopen onder volle prijzen, maar voor consumptie is men niet geneigd tot koopen en van 4300 b. in veiling gebragt. Surate vond slechts een klein gedeelte koopers tot 5⅜ a 5⅞ d.

LIVERPOOL, 23 Oct. Katoen De markt was kalm. Amerikaansche soorten zijn eenigzins rijzend, andere soorten onveranderd. De verkoopen bedragen 6000 balen, waarvan 1000 Amerik. voor speculatie; zij bestaan in 5000 b. Amerik., 500 Fernambuc en Maranham tot 7¾ a 8½ d.; 150 Bahia tot 8¼ a 8¾ d.; 400 Surate tot 5¼ a 8¾ d. en 80 Sea-Island tot 13½ a 22 d.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		25 Oct. 4½ u. gebl	26 Oct.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel Sch à 2½ pCt.		56½	56⅛	56½	56⅛
Dito Dito	3	67⅝	67⅜	67½	
Dito Dito	4	88 7/16	88		
Dito Obligatien O. I	4	87 7/16			
Amortis. Syndic.	3½	88¾	88½	88⅜	
Handel-Maatschappij	4½	169¼	169¼		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl.-S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		46¾	46½	46⅝	
Frankrijk, Obligatien	3	52 11/16	52¾		
Spanje bij *Ardoin* £ 85	5	11 1/16	10⅞	11	
Dito Dito £ 510		11¼	11⅛	11 3/16	
Dito Onbep. Stukken					
Dito	3	38⅝			
Dito Binnenl. 2400 P.		33 13/16	33 9/16	33 11/16	33 2/16
Coup. *Ardoins*		8 11/16	8⅝		
Passive					
Fransche Uitgest					
Portugal te Londen 5 pCt. nu 4		36⅛			
Dito Dito		35⅝	35 3/16	35⅜	35 5/16
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	104½	104¼		
Dito dito 1828 en 1829		104⅛	104		
Cert. bij d°. 1831 en 1833			95¾		
Dito	4½	95¼			
Dito bij *Hope*	4	87	87		
Dito bij *Stieglitz en C°.*					
Dito bij d. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5	89⅛			
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		65⅛			
Polen, Aand. à fl. 500			145		
Dito met Lot. à 300					
Amerika, Bank-Actien		3⅜			
Pruissen, Aand met Lot R. 50 ƒ			212		
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	73⅝	73	73½	
Dito Nieuwe	2½	39¼	39	39¼	
Dito Nieuwe	5	78⅝	78	78¾	78 1/16
Weenen Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500 ƒ					
Nieuwe dito à 250					
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5	9 ¾			
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru			79¾	79⅛	
Mexico	5	29⅝	29½	29⅝	
Venezuela 6 pCt. nu	4	33¼			
New Grenada 6 pCt nu	1½	18¼			
Ecuador					
Coup. Ecuador ƒ					
Grieken					

Peru uitgestelde 35¾; Haarlemmermeer 5 pCt. 104½.

Over het geheel verkeerde de Binnenlandsche in ongunstige stemming en waren zoo Binnen- als Buitenlandsche alle tot verlaagde koersen aangeboden bij zeer beperkten handel.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 3 pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 1/16; Zigt Parijs 56 7/16, 2/m. Londen 11,85; Zigt Londen 11,90; 2/m. Hamburg 34 15/16; Zigt Hamburg 35⅛; 3/m. Lissabon 42⅜; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,85½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 49½; 5 pc. 97⅞; 1840, 5 pc. 98⅜; Spanje Ard. 5 pc. 10⅞; Binnenl. 3 pc. 33 7/16; Coupons —; Rom. Leening 76½.

PARIJS, 24 Oct. Fr. 3 pc. 57,70; 4 pc. —,—; 5 pc. 93,20; Schatk 4,—; Bank-Act. 2300,—; Belg. 1840, 5 pc. 101½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. 92½; 2½ pc. 50½; Spanje, Buit. 3 pc. 39¼; Binn. 3 pc. 34⅜; Piem Leen. 1834, 975,—; 1849, 920,—; Rom. Leen. 78¾.

MADRID, 19 Oct. Spanje 3 pc. 34½; id. 5 pc. 13⅝; id. Uitgest. Sch. 3⅞; id. Coupons 7 11/16.

LONDEN, 24 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 97⅛ a 97¼; Braz. 90 a 90½; 1829/39 89 a 89½, 1843 — a —; Buenos-Ayres 58 a 59; Den. 3 pc. 75½ a 76; N. L. 5 pc. 99½ a 100½; Nieuwe scrip — a —, Ecuad 3½ a 3¾; Gren. 18¼ a 18¾; Uitgest. 4⅛ a 4¼; Mexico 31⅜ a 31⅞; Peru 4 pc 81 a 81½; Uitg. 36 a 36½; Grieken — a —; Port. 5 pc. 86 a 88; 4 pc. 33¾ a 34¼; 3 pc. 34 a 34½; Rusl. 1822, 5 pc. 109 a 110; (N.) 4½ pc. 97 a 97¾; Spanje 5 pc. 18¼ a 18½; id. 3 pc 39¼ a 39½; id. Passive 3¾ a 3⅞; Holl. 2½ pc. 57⅝ a 57⅞; id. 4 pc. 88¾ a 89¼; Ven. 32½ a 33; Uitg. 11½ a 12; Belgie 4½ pc. — a —.

BERLIJN, 24 Oct. Schuldbr. 3½ pc. 85, Loten 122¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. 92¾; Poolsche 4 pc. 78¾; Loten fl. 200 95½; id. fl. 300 140¼; id. fl. 500 81½.

HAMBURG, 23 Oct. Rusl. Eng. Leen. 106; Stiegl. 4 pc. 88; Spanje, Ard. 5 pc. 10¼; Binnenl. 3 pc. 32¼.

FRANKFORT, 24 Oct. Met. 5 pc. 76¼; 4 pc. 59; 2½ pc. 40¼; Bank-Actien 1128; Darmst. Loten fl. 50 77½; id. fl. 25 27¾; Badensche Loten fl. 50 52⅝; id fl. 35, 31½; Nassausche 25; Holl. 2½ pc. 56¼, Werk. Sch. 4 pc. 88½; Sijndic. 3½ pc. 88.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Oct. G. O Sap, Margaretha Everarda, Bisserup. - M. C. Rosenbeek, Roelina, Nijekiöping.

HELVOET, 25 Oct. H. Rolfe, Feyenoord, (s.) Londen. - D. Sullevan, Gannet, (s.) Liverpool. - P. W Ohlsen, August, Koningsbergen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 23 Oct. H. Sweys, Sara Johanna, Batavia. - H. J. Korrijk, Anna Alida, Nickerie. - H. P. Peuss, Helmuth, Triest. - K. J. Potjewijd, Eppien, Livorno - H. P. Russow, Clara Mathilde, Genua. - C. Kock, Concordia, id. - P. Ohlssen, Jenny, id. - J. J. Meijer, Margaretha, Newcastle. - H. Permien, Helena, Midlesbro'. - J. N. Bradheering, Kleine Stephan, Rostock. - D. Kjöning, Æren, Drammen. - H. Helden, Alida, id. - M Smith, Frederikke, id - F Sudene, Flora, Tonsberg. - O. Holst, Habet, Holmstrand.

HELVOET, 24 Oct. M. Goutard, Rotterdam, (s.) Havre. - O Kievyt, Admiraal Ver-Huell, (s.) id. — Gisteren nog: A. Taylor, Pomona, Newcastle. - J. Lidge, Sarah, Goole. - W. A. Backers, Frederikshavnde, Holmstrand.

ADVERTENTIEN.

(632) Helmond, 25 October. Ik meen te kunnen volstaan, met slechts dit te dienen op de annonce N°. 625, geplaatst in uw geacht blad van Donderdag 24 dezer, dat ik betwijfel of ook dit *beproefde* middel misleiden zal en de gewenschte uitkomst opleveren; wijl (en hierin verheug ik mij) èn de Hoogwelgeboren Heer Mr. C. F. WESSELMAN Jr. èn de Heer G. J. COOVELS in het 5de kiesdistrikt Helmond, *te wel* bekend zijn.

Uithoofde in gemelde annonce beweerd wordt, als ware ik eeniglijk de persoon die den Heer G. J. COOVELS als kandidaat voor de Provinciale Staten, heeft voorgedragen; zoo verzoek ik zijne vrienden mij ten goede te duiden, ik de voldoening neem, alléén deze regelen te onderschrijven.

A. H. BOTS.

(622) Bij LUTKIE & CRANENBURG, Boekdrukkers Fabrijkanten en Papierhandelaars te 's Bosch is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld:

EENE FRAAIJE, GOEDKOOPE UITGAVE VAN

HET SMARTVOLLE LIJDEN VAN ONZEN HEER

Jezus Christus..........

VOLGENS DE BESCHOUWINGEN VAN

ANNA CATHARINA EMMERICH, religieuse.

Tegen den buitengewoon lagen prijs van . . . . ƒ0 70.

Voorts wordt met voortdurend succes gedebiteerd:

Geschiedenis van het O. en N. Testament.

OF

HISTORIE DES BIJBELS.

Met Platen en Landkaarten, in Bezaan, gemarmerd op snee.

Prijs ƒ1.40.

EN

DE GETROUWE LEERLING VAN JEZUS CHRISTUS,

door den Abt Bulo (naar het Fransch) in marokijn verguld op snee ƒ1.75

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.